

Anna-Lena Ekdahl, lektor i Didaktik, Högskolan för Lärande och Kommunikation, Jönköpings University; anna-lena.ekdahl@ju.se

Anneli Andersson, lärare i förskoleklass, Jönköpings kommun

SATSA - ett projekt om undervisning av tal och räknande i förskoleklass

SATSA står för *Strukturell Ansats i undervisning Som grund för hållbart Aritmetiklärande* och är ett projekt finansierat av Vetenskapsrådet¹. I SATSA riktas uppmärksamheten mot kvaliteten i undervisning i förskoleklass (6-åringar) med avseende på hur tal, antal och räknestrategier behandlas som innehåll för lärande.

Projektet tar sin utgångspunkt i en bred forskningsbas som menar att tidiga insatser är betydelsefulla för att ge alla elever grundläggande kunskaper att utveckla framgångsrika och hållbara matematikfärdigheter på längre sikt. Forskning på tidigare interventionsstudier, där en strukturell ansats i matematikundervisningen har implementerats, visar positiva resultat vad gäller elevers förmåga att hantera tal som del-helhetsrelationer. Därför är syftet med detta projekt att studera hur undervisning med en sådan ansats iscensätts för att kunna karakterisera vad det är som gör lärandeutfallen av matematikundervisning om tal och aritmetik för 6-åringar hållbara och utvecklingsbara.

För att få en dagsaktuell bild av matematikundervisningen i förskoleklass genomfördes hösten 2021, som ett första steg, en kartläggning av hur undervisning om tal och räkning kan se ut i förskoleklass. En forskare observerade ett undervisningstillfälle i varje klass. Totalt deltog 95 klasser från 56 olika skolor i denna studie. I kartläggningen (se Björklund et al., 2022) identifieras goda undervisningsexempel men även utvecklingsområden av matematikundervisningen i förskoleklass. Dessa utvecklingsområden och den strukturella ansatsen blev utgångspunkten för SATSA-projektets andra steg.

I juni 2022 startades SATSA steg 2. Lärare i flera kommuner deltar i projektet under läsåret 2022–2023. Från Jönköpings kommun deltar sju skolor och totalt tolv lärare. I en kollaborativ och iterativ process prövas, förfinas och utvecklas aktiviteter och uppgifter från tidigare projekt. Dessa aktiviteter och uppgifter genomför lärarna sedan i sina elevgrupper. Lärarna filmar sin undervisning och reflekterar tillsammans med de andra lärarna och forskarna över elevernas lärandemöjligheter och hur undervisningen kan utvecklas för att fler elever ska lära sig att se tal och talrelationer. Syftet med interventionen är att undersöka i vilken utsträckning undervisning med en strukturell ansats kan bidra till att elever utvecklar en hållbar taluppfattning och framgångsrika räknefärdigheter.

I konferenspresentationen kommer projektets utgångspunkt och upplägg att presenteras. Exempel på de undervisningsaktiviteter som prövats i klassrummen kommer även att delges. Vidare kommer lärarens och forskarens erfarenheter av starten av SATSA-projektet att diskuteras.

¹ Projektet understöds av Vetenskapsrådet, Diarienummer: 2020–03712. Projektledare är professor Camilla Björklund, Göteborgs Universitet